

Οὐκοῦν, ὅσω ἂν τις μείζω ἀγαθὰ παθὼν μὴ ἀποδιδῶ χάριν, τοσοῦτῳ ἀδίκωτερος ἂν εἴη; Συνέφη καὶ τοῦτο. Τίνας οὖν, ἔφη, ὑπὸ τίνων εὐροῖμεν ἂν μείζονα εὐεργετημένους ἢ παῖδας ὑπὸ γονέων; οὐδ' οἱ γονεῖς ἐκ μὲν οὐκ ὄντων ἐποίησαν εἶναι, τοσαῦτα δὲ καλὰ ἰδεῖν καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀ δὴ καὶ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ παντὸς ἄξια εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντων μάλιστα φεύγομεν· καὶ αἱ πόλεις ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι ζημίαν θάνατον πεποιήκασιν, ὥς οὐκ ἂν μείζονος κακοῦ φόβῳ τὴν ἀδικίαν παύσαντο. Καὶ μὴν οὐ τῶν γε ἀφροδισίων ἕνεκα παιδοποιεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους ὑπολαμβάνεις. Φανεροὶ δ' ἐσμέν καὶ σκοπούμενοι ἐξ ὁποίων ἂν γυναικῶν βέλτιστα ἡμῖν τέκνα γένοιτο, αἷς συνεληθόντες τεκνοποιούμεθα.

Καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ τήν τε συντεκνοποιήσουςαν ἑαυτῷ τρέφει, καὶ τοῖς μέλουσιν ἔσεσθαι παισὶ προπαρασκευάζει πάντα ὅσα ἂν οἴηται συνοίσειν αὐτοῖς πρὸς τὸν βίον, καὶ ταῦτα ὡς ἂν δύνηται πλεῖστα. Ἡ δὲ γυνὴ ὑποδεξαμένη τε φέρει τὸ φορτίον τοῦτο, βαρυνομένη τε καὶ κινδυνεύουσα περὶ τοῦ βίου, καὶ μεταδιδούσα τῆς τροφῆς ἣ καὶ αὐτὴ τρέφεται, καὶ σὺν πολλῷ πόνῳ διενεγκούσα¹¹ καὶ τεκοῦσα, τρέφει τε καὶ ἐπιμελεῖται· οὔτε προπεπονθυῖα οὐδὲν ἀγαθόν, οὔτε γιγνώσκον¹² τὸ βρέφος ὅφ' ὅτου εὖ πάσχει, οὔτε σημαίνειν δυνάμενον ὅτου δεῖται· ἀλλ' αὐτὴ στοχαζομένη τὰ τε συμφέροντα καὶ τὰ κεχαρισμένα πειρᾶται ἐκπληροῦν, καὶ τρέφει πολὺν χρόνον καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὑπομένουσα πονεῖν, οὐκ εἰδυῖα τίνα τούτων χάριν ἀπολήψεται. Καὶ οὐκ ἀρκεῖ θρέψαι μόνον, ἀλλὰ καὶ, ἐπειδὴν δόξωσιν ἱκανοὶ εἶναι οἱ παῖδες μανθάνειν τι, ἀ μὲν ἂν αὐτοὶ ἔχωσιν οἱ γονεῖς ἀγαθὰ πρὸς τὸν βίον, διδάσκουσιν· ἀ δ' ἂν οἴωνται ἄλλον ἱκανώτερον εἶναι διδάξαι, πέμπουσι πρὸς τοῦτον δαπανῶντες, καὶ ἐπιμελοῦνται πάντα ποιοῦντες, ὅπως οἱ παῖδες αὐτοῖς γένωνται ὡς δυνατόν βέλτιστοι. Πρὸς ταῦτα ὁ νεανίσκος ἔφη. Ἀλλὰ τοι, εἰ καὶ ταῦτα πάντα πεποίηκε καὶ ἄλλα τούτων πολλὰ πλάσια, οὐδεὶς ἂν δύναίτο αὐτῆς ἀνασχέσθαι τὴν χελεπότητα. Καὶ ὁ Σωκράτης, Ποτέραν δὲ οἶε, ἔφη, θηρίου ἀγριότητα δυσφορώτεραν εἶναι ἢ μητρός; Ἐγὼ μὲν οἶμαι, ἔφη, μητρός, τῆς γε τοιαύτης. Ἦδη πώποτε οὖν ἢ δακοῦσα κακὸν τί σοι ἔδωκεν ἢ λακτίσασα, οἷα ὑπὸ θηρίων ἤδη πολλοὶ ἔπαθον; Ἀλλὰ νῆ Δία, ἔφη, λέγει, ἀ οὐκ ἂν τις ἐπὶ τῷ βίῳ παντὶ¹³ βούλοιο ἀκοῦσαι. Σὺ δὲ πόσα, ἔφη ὁ Σωκράτης, οἶε ταύτη δυσάνεκτα, καὶ τῇ φωνῇ καὶ τοῖς ἔργοις ἐκ παιδίου δυσκολαίνων καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, πράγματα παρασχεῖν; πόσα δὲ λυπῆσαι κάμων; Ἀλλ' οὐδεπώποτε αὐτὴν, ἔφη, οὐτ' εἶπα, οὐτ' ἐποίησα οὐδὲν, ἐφ' ᾧ ἠσχύνθη. Τί δ'; οἶε, ἔφη, χελεπώτερον εἶναι σοι ἀκοῦειν ὢν αὐτὴ λέγει, ἢ τοῖς ὑποκριταῖς, ὅταν ἐν ταῖς τραγωδίαις ἀλλήλους τὰ ἔσχατα λέγωσιν; Ἀλλ', οἶμαι, ἐπειδὴ οὐκ οἶδονται τῶν λεγόντων οὔτε τὸν ἐλέγχοντα ἐλέγχειν, ἵνα ζημιώσῃ, οὔτε τὸν ἀπειλοῦντα ἀπειλεῖν, ἵνα κακὸν τι ποιήσῃ, βῆδιδως φέρουσι. Σὺ δ' εὖ εἰδὼς, ὅτι, ἀ λέγει ἡ μήτηρ οὐ μόνον οὐδὲν κα-

11) Κυφορρήσασα. 12) Εἰ μὲν ἐκληφθῇ ὡς αἰτιατικῇ, ἀποδίδεται ὡς ἀντικείμενον. τοῦ Τρέφει· εἰ δὲ καὶ ἡναι ὀνομαστικῇ, φέρεται ἀπολύτως ἀντὶ γενικῆς εἰς τὰ πρηνεγόμενα.

13) Δι' ὅλην τοῦ τὴν ζωὴν καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ διακινδυνεύσῃ ὅλην τοῦ τὸν βίον.